

Onderwerp: Verzoek tot opheffing geheimhouding ambtelijke integriteitskwesie

<i>Raadsvergadering</i>	8 november 2018, agendapunt .. - zie apart besluitblad -
<i>Datum raadsvoorstel</i>	30 oktober 2018
<i>Bijlage(n)</i>	1
<i>Zaaknummer</i>	Z.068829 / D.809106
<i>Behandeld in commissie</i>	n.v.t.
<i>Portefeuillehouder</i>	burgemeester K.S. Heldoorn
<i>Informatie bij</i>	Rudi van Zuiden
<i>E-mail / telefoonnummer</i>	w.vanzuiden@huizen.nl / (035) 528 14 35

Voorstel

1. Het verzoek tot opheffing van de geheimhouding afwijzen.
2. Uitspreken dat de geheimhouding voortduurt tot een volgend afweegmoment: indien de grond van artikel 10 lid 2 onder c van de Wob (opsporing en vervolging van strafbare feiten) volgens het OM is vervallen, dient een heroverweging plaats te vinden ten aanzien van de geheimhouding.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Op 17 september heeft de Gooi en Eemlander een Wob-verzoek ingediend gericht op openbaarmaking van kort gezegd alle relevante documenten inzake het onderzoek naar onregelmatigheden binnen het ambtelijk apparaat. Op 9 oktober jl. heeft ook NH Nieuws een Wob-verzoek ingediend bij ons college, waarvan het effect eveneens is dat uw raad een besluit moet nemen over de vraag of de in uw vergadering van 28 augustus 2018 bekrachtigde geheimhouding ten aanzien van de toen besproken documenten kan worden opgeheven.

Argumentatie

Bij de bespreking van de rapportage van Deloitte en ons collegebesluit van 28 augustus jl. in uw raad is geheimhouding bekrachtigd vanwege de te beschermen belangen zoals de Wob die noemt: de opsporing en vervolging van strafbare feiten, de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het voorkomen van onevenredige benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Als gevolg van de Wob-verzoeken dient u thans te beoordelen of voortdurende van die geheimhouding nodig is, weer in relatie tot die in de Wob genoemde belangen.

Mede tegen de achtergrond van het streven van uw raad naar maximale transparantie in deze kwestie, voor zover te verenigen met de overige te dienen belangen, zijn 3 benaderingen / opties denkbaar:

1. Geheimhouding wordt volledig opgeheven;
2. Geheimhouding wordt deels opgeheven en deels in stand gelaten;
3. Geheimhouding wordt volledig in stand gelaten tot het moment waarop hierover opnieuw kan worden besloten.

Ad 1. Indien uw raad zou besluiten tot volledige opheffing van de geheimhouding, heeft dat tot gevolg dat de (bij overtreding: strafrechtelijk te sanctioneren) geheimhoudingsplicht komt te vervallen. Daarna dient ons college vervolgens te beoordelen welke documenten (eventueel gedeeltelijk) openbaar kunnen worden gemaakt. Opheffing van de geheimhouding betekent dus niet automatisch openbaarheid in de zin van de Wob, maar heeft slechts tot gevolg dat deze weigeringsgrond (de geheimhoudingsplicht verzet zich immers tegen honorering van het Wob-verzoek) niet langer ingeroepen kan worden. Indien uw raad thans tot volledige opheffing van de geheimhouding zou willen besluiten, maakt dat een gefaseerde vervolgsluitvorming van ons college mogelijk: nog steeds met verwijzing naar de belangen zoals die in de Wob zijn genoemd, kan ons college dan zelf beoordelen welke (delen van) documenten (op welk moment) openbaar kunnen worden gemaakt. Een logisch gevolg van deze optie is wel dat uw raad, ook zonder dat de geheimhoudingsplicht geldt, niet in de openbaarheid zal kunnen spreken of vergaderen over die (delen van) documenten die wegens de Wob-belangen (nog) niet openbaar zijn gemaakt.

Ad 2: Indien de afweging van de belangen zoals in de Wob genoemd, afgezet tegen het belang van de openbaarheid, ertoe leidt dat de geheimhouding deels dient voort te duren (omdat het prijsgeven van bepaalde informatie zo ongewenst is dat het schenden van de geheimhoudingsplicht zelf ook strafbaar dient te blijven wegens het gewicht van de te beschermen belangen), kan uw raad kiezen voor een gedeeltelijke opheffing van de geheimhouding: dan moet specifiek worden aangegeven ten aanzien van welke onderdelen der documenten geheimhouding kan worden opgeheven.

Ad 3: Indien de belangenafweging er toe leidt dat thans de geheimhouding volledig dient voort te duren, moet het verzoek tot opheffing van de geheimhouding worden afgewezen, eventueel met de kanttekening dat uw raad daartoe opnieuw wil besluiten op een later moment, bijvoorbeeld na ontvangst van een bericht van het OM dat de weigeringsgrond van artikel 10 lid 2 sub c Wob niet langer actueel is voor de documenten of delen daarvan.

Beoordeling

Juridisch kader

Geheimhouding op stukken kan worden opgelegd / bekrachtigd als zich een in artikel 10 van de Wob genoemd belang voordoet; de vraag of een dergelijk belang aanwezig is wordt door de bestuursrechter vol getoetst. Een bevestigend antwoord leidt ertoe dat de rechter vervolgens dient te beoordelen of het bestuursorgaan in het concrete geval in redelijkheid gebruik heeft kunnen maken van zijn bevoegdheid tot het opleggen dan wel bekrachtigen van geheimhouding. Dit kader speelt dus ook thans bij de vraag naar de al dan niet voortdurende van de geheimhouding.

De stukken waarop geheimhouding rust (met name het Deloitte-rapport) bevatten veel bevindingen, verklaringen van personen, analyses, bewijsmateriaal, beschrijvingen van (werk)processen alsmede de mate waarin daarbij inbreuk is gemaakt op gemeentelijke en andere voorschriften, aangevuld met (financiële) overzichten in relatie tot derden. Daarnaast bevat het collegerapport van 28 augustus jl. een verwerking daarvan in relatie tot o.a. de arbeidsrechtelijke aspecten en te nemen rechtspositionele en overige maatregelen. Naar hun aard bevatten die stukken dus veel gegevens over betrokken natuurlijke personen en rechtspersonen (waaronder de gemeente zelf) en betrokken derden, waarvan de belangen onevenredig geschaad kunnen worden als deze stukken integraal openbaar worden. Dit belang dient (in ieder geval in dit stadium) zwaarder te wegen dan het publieke belang van openbaarheid. Daarbij is tevens relevant dat het mogelijk om ambtsmisdrijven gaat, dat daarom aangifte is gedaan en dat thans dus een belang bestaat om de opsporing en vervolging van strafbare feiten niet te frustreren. Het Openbaar Ministerie heeft desgevraagd in een zienswijze aangegeven dat het strafrechtelijk onderzoek zich nog in een zeer pril stadium bevindt, dat in het kader van het opsporingsonderzoek naar alle waarschijnlijkheid getuigen zullen worden gehoord en dat het daarom zeer onwenselijk is dat deze getuigen op enigerlei wijze kennis kunnen nemen van het rapport van Deloitte.

Op grond van deze overwegingen zijn naar ons oordeel de belangen, zoals in artikel 10 van de Wob genoemd, nog steeds actueel en wegen die thans zwaarder dan het belang van openbaarheid. Dat betekent vervolgens dat uw raad naar ons oordeel in redelijkheid kan besluiten om de geheimhouding op de stukken niet op te heffen. De belangen zoals in artikel 10 lid 2 onderdelen c, e en g van de Wob vermeld, verzetten zich thans tegen openbaarheid.

Daarbij moet tenslotte tevens bedacht worden dat in het persbericht van 28 augustus 2018 in het belang van de openbaarheid een tamelijk uitgebreide verklaring is uitgegeven van de stand van zaken en de bevindingen voor zover die openbaar konden worden gemaakt.

Politiek bestuurlijke afweging

Zoals boven geduid, bestaan er gronden om de geheimhouding niet op te heffen en kan uw raad daartoe in redelijkheid ook besluiten. Het Openbaar Ministerie heeft aangegeven dat het belang van de opsporing en vervolging zich nog verzet tegen openbaarheid van de stukken. Wij adviseren daarom tot het afwijzen van het verzoek tot opheffing van de geheimhouding (hetgeen een zelfstandig en appellabel besluit van uw raad is, naast de door ons college te nemen besluiten op de Wob-verzoeken).

Van de boven beschreven 3 opties (volledig opheffen, gedeeltelijk opheffen dan wel in het geheel niet opheffen van de geheimhouding) zijn de opties 1 en 2 naar onze opvatting niet opportuun vanwege het gewicht van de te beschermen belangen. Optie 1 heeft weliswaar als voordeel dat uw raad op een later moment niet alsnog hoeft te besluiten tot opheffing der geheimhouding, maar gegeven het belang van de betrokken personen en derden (waaronder bedrijven) is het naar ons oordeel zuiverder om thans tot volledige voortdoring van de geheimhouding te besluiten en inderdaad op een later, opportuun moment opnieuw te bezien of de geheimhouding kan worden opgeheven. Optie 2 heeft als nadeel, dat per onderdeel van de betrokken documenten moet worden beoordeeld of de geheimhouding kan vervallen, hetgeen een zeer onevenwichtig eindproduct zou opleveren (omdat veel feiten, verklaringen en bevindingen, waaronder mogelijk bewijsmateriaal, zodanig verweven zijn dat screening tot een praktisch onleesbaar document zou leiden) dat materieel nauwelijks meerwaarde zou bieden ten opzichte van het persbericht.

Geheimhouding

Er rust geheimhouding op de rapportage van Deloitte en ons collegerapport (inclusief bijlage met namen van relevante bedrijven en tegoeden). Dit voorstel strekt er toe om een besluit te nemen over de voortdoring daarvan.

Alternatieven

Zie argumentatie waar de 3 mogelijkheden zijn genoemd en de motivering voor het te nemen besluit.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Beslistermijn

De Wob kent een relatief korte beslistermijn van 4 weken; bij uw besluit van 27 september jl. heeft u daarom ingestemd met de verdaging van de beslistermijn met 4 weken, zodat uw raad thans wel een besluit moet nemen over de opheffing of voortdoring der geheimhouding, omdat de beslistermijn voor het eerste Wob-verzoek medio november dus afloopt.

Financiële paragraaf

Niet van toepassing.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Alleen uw raad is bevoegd te besluiten tot opheffing van de geheimhouding over de genoemde documenten. Ons college kan vervolgens de Wob-verzoeken afdoen.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

- 4 -

Begroting

Niet van toepassing.

Eerdere besluiten

27 september 2018 besloot u tot verdaging van de beslistermijn en tot behandeling op 8 november 2018 aangaande het verzoek tot opheffing van de geheimhouding.

Voorgeschreven procedure

Uw raad dient eerst te besluiten over de opheffing of voortdoring van de geheimhouding alvorens wij de Wob-verzoeken kunnen afhandelen.

Kader- en beleidsnota's

Niet van toepassing.

Evaluatie

Zodra het OM een nader bericht stuurt met als strekking dat er geen strafrechtelijke belangen zijn die zich verzetten tegen openbaarmaking van (delen van) de relevante documenten, kan het thans te nemen besluit worden heroverwogen door uw raad.

Bijlagen

1. Zienswijze Openbaar Ministerie.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

Niet in de raadscommissie behandeld.